ОСТАННІ НОВИНИ

- 12:00 «Як тут занадто багато»: українця хочуть позбавити тимчасового захисту в одній з країн ЄС
- 11:47 «путін має бути прокляти на вік»: Сибіга різко відповідав на атаку по Лаврі
- 11:20 рф поширила залізницю: затримується низка поїздів по всій Україні
- 10:59 Вибухи один за одним: Тулу накрила масована атака дронів, місто охопив вогонь
- 10:40 У ЦВК Віримені підбили підсумки виборів: партія Пашиняна сама сформує уряд
- 10:22 «Цирконы», балістика і сотні дронів: росія здійснила одну з наймасовіших атак на Україну
- 10:20 Футболіст збірної України вперше став батьком

ІСТОРІЯ СУЧАСНОСТІ

«Єдиний шанс уникнути нинішньої війни ми мали в 2001 році»: Володимир Горбулін розповів, що тоді завадило Україні вступити до НАТО

12:20 — 3 лютого 2023

Ігор ОСИПЧУК, «ФАКТИ»

— Станом на 2001 рік стосунки між Україною та США були такими, що вступ нашої країни до НАТО не викликав в мене сумнівів, — заявив **відомий державний діяч і науковець Володимир Горбулін** на презентації книги «Над прірвою. 200 днів російської війни», яку він написав разом з відомим експертом в галузі оборони Валентином Бадрадзем. Книга написана в вересні, але і презентація (на ній був присутній кореспондент «ФАКТів») відбулася тільки зараз. Немає сумнівів, що якби Україна була членом НАТО, російський диктатор путін не наважився б розв'язати нинішню війну. Що стало на перешкоді вступу України до Північноатлантичного альянсу? Про це на презентації розповів безпосередній учасник багатьох переговорів між Україною та США в часи президентства Леоніда Кучми Володимир Горбулін.

«Я довіряю вам особисто, але я не довіряю тому, що відбулося в вашій країні!», — сказав мені посол США"

— Після своєї перемоги на президентських виборах в 1994 році Леонід Кучма запросив мене очолити Раду національної безпеки і оборони України, — розповів на презентації Володимир Горбулін. — Восени 1996 року в поїздці у відрядження в США. Зайдти привіз три важливі домовленості. Перша — про стратегічне партнерство між нашими країнами. Друга — створення Комісії Кучма — Гор (займалась питаннями оборони, безпеки, економіки, гуманітарними). І третя — спрямня Сполученими Штатами підписанню Хартії про особливе партнерство між Україною та НАТО (цей документ було підписано у 1997-му). В подальшому ми домовились з США про співробітництво по дуже багатьох питаннях. Станом на 2001 рік стосунки між Україною та Сполученими Штатами були такими, що вступ нашої країни до НАТО не викликав в мене сумнівів. На жаль, в наступному році з'явилась дезінформація про те, що Україна буцімто продала радіолокаційний комплекс «Кольчуга» в Іран. Це вигадана історія несподівано стала всесвітньо відомою.

Нагадаємо, весною 2002 року екс-міністр Управління державної охорони України Микола Мельниченко, много підозрюють у співпраці з фсб росії, два свідчення в США на засідання Великого журі суду міста Сан-Франциско. Цей персонаж розповів, що на аудіоплівках, які він буцімто таємно записав у кабінеті президента України Леоніда Кучми, є запис розмови між Кучмою та смільчаком «Укрспецекспорту» Валерієм Малєєвим про планиі продажу Ірану українських радіолокаційних комплексів «Кольчуга». Через ці заяви Мельниченка виник скандал світового масштабу, який завдав сильного удару як по іміджу Кучми, так і України.

У 1997 році в Мадриді було підписано Хартію про особливе партнерство між Україною та НАТО. Фото з відкритих джерел

— Я тоді очолював Державну комісію з питань оборонно-промислового комплексу, — згадує Володимир Горбулін. — Вона розміщувалась в будинку Кабінету Міністрів України. Увечері мені зателефонував тодішній посол Сполучених Штатів Карлос Паскуаль, сказав що хоче зустрітись. «Будь ласка. Коли?» — «Завтра прийду до вас о 8 годині». Я знову спитав: «Коли?» — «О 8 годині».

Треба було зробити певні кроки для організації цієї зустрічі. Українські спеціальні служби пішли назустріч — нам виділили кімнату, яка не прослуховувалась. Під час розмови я доводив послу, що ми нікому не продавали «Кольчугу» — якщо б продали, то я обов'язково про це знав би. Це перше. Друге: якщо все ж продаж відбувся, то це приватна операція невідомих мені структур, наполягав я. Навмисно ми ніколи нічого не робили, щоб зашкодити Сполученим Штатам. Розмова з Карлосом Паскуалем тривала 2,5 години. Але мої слова його, на жаль, не переконали. «Я довіряю вам особисто, але я не довіряю тому, що відбулося в вашій країні», — підсумував він. Почути таке було дуже неприємно. Ця історія поставила питання в стосунках України зі Сполученими Штатами.

І все ж, не давлячись на проблеми, які виникли через ситуацію зі звинуваченнями у продажі «Кольчуги» Ірану, нам у 2003 році вдалося організувати Національний центр з питань євроатлантичної єдиності (цей центр було закрито в 2010 році, коли президентом України став Віктор Янукович).

Важливо розуміти, що Захід побоювався нашого вступу до Північноатлантичного альянсу, бо це буцімто могло призвести до війни з росією. Але, хочу ми й не вступили в НАТО, путін все одно розв'язав війну. Зараз Збройні Сили України — одна з найкращих армій в Європі, і це не може не зацікавити НАТО (це моя особиста думка). На мій погляд, почалася світова війна — це не перебільшення. Неодмовно було названо, скільки країн підтримують в рамках контактної групи допомоги Україні в форматі «Рамштайн» — 59. Навколо росії згуртувалася інша коаліція — Північна Корея, Нікарагуа, Іран... В цій війні вирішується доля людства на перспективу — яким буде світовий порядок.

Володимир Павлович висловив свою думу й з приводу того, що можна буде вважати перемогою України у війні. *«Перемогу буде досягнуто тоді, коли Україна зможе жити і розвиватися не маючи загрози нападу північно-східного сусіда»*, — зазначив Горбулін.

Володимир Горбулін: «Перемогу буде досягнуто тоді, коли Україна зможе жити і розвиватися не маючи загрози нападу північно-східного сусіда». Фото НАН України

«Як тільки позиції Кучми ослабли, спецслужби росії накинули на Україну зашморг»

— Був єдиний шанс уникнути нинішньої війни — вступити в НАТО, — **вважає співавтор книги директор неурядової організації «Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння» Валентин Бадрак**. *— Ми мали цей шанс ще в 2001 року. Сприятлива для цього ситуація почала мінятися на несприятливу, коли в останні дні листопада 2000-го почався так званий «Кучмагейт» — «касетний скандал», який вийшов в результаті оприлюднення тодішнім спікером Верховної Ради Олександром Морозом «плівок Мельниченка». Ці записи (тепер, сфальсифіковані. —* **Авт.**) *були підстави висунути звинувачення на адресу президента та деяких інших високопосадовців в причетності до вбивства журналіста Георгія Гонгадзе. Позиції Кучми стали слабкішими, певно, він був розлучений тим, що сталося. Цим негайно скористалася росія. Вже у лютому 2001-го відбулася зустріч Кучми з путіним в Дніпропетровську (нин Дніпро). Результатом стали домовленості у співробітництві в космонавтиці та ряді інших питань. Тоді ж генеральний директор «Укрспецекспорту» Валерій Малєєв підписав угоду з керівником «Рособоронекспорту» Андрієм Бельяниновим про співпрацю. Ситуація ще більш погіршилася для України після свідчень Мельниченка у 2002 році, щодо «Кольчуги» для Ірану. Становищем продовжили користатися росії: вона добилася домовленість з Україною про співпрацю в галузі військових технологій. Незабаром путін публічно заявив про «єдиний оборонний простір».*

Валентин Бадрак: «Це тільки позиції Кучми ослабли, спецслужби росії накинули на Україну зашморг». Фото з архіву «ФАКТів»

- Тоді ж, у 2002-му на всеукраїнській політичній сцені виник Віктор Янукович і того ж року в Адміністрації президента України з'явився Віктор Медведчук, — продовжує Валентин Бадрак. — Як тільки позиції Кучми ослабли, спецслужби росії накинули на Україну зашморг. Ще в травні 2002 року тодішній секретар РНБО Євген Марчук заявив, що Україна йде шляхом євроінтеграції. А в 2004-му, коли закінчувалась друга каденція Кучми, цей пункт з Доктрини національної безпеки України було, на жаль, вилучено.

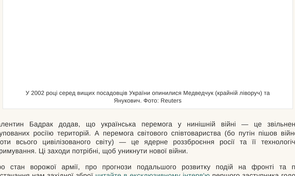

У 2002 році серед вищих посадовців України опинилися Медведчук (крайній ліворуч) та Янукович. Фото: Reuters

Валентин Бадрак додав, що українська перемога у нинішній війні — це звільнення окупованих росією територій. А перемога світового співтовариства (бо путін пішов війною проти всього цивілізованого світу) — це ядерне роззброєння росії та її технологічне стримування. Ці заходи потрібні, щоб уникнути нової війни.

Про стан ворожої армії, про прогнози подальшого розвитку подій на фронті та про постачання нам зарубіжної зброї читайте в ексклюзивному інтерв'ю першого заступника голови парламентського комітету з питань національної, оборони й розвідки, Героя України, колишнього командира 95-ї бригади окремої десантно-штурмової й колишнього командувача Десантно-штурмових військ ЗСУ, генерал-лейтенанта ЗСУ Михайла Забродського.

> *Читайте також: «Наприкінці літа росіяни можуть наважитися на фінальну спробу взяття Києва», — американський військовий експерт Філіп Карбер*

Читайте нас у Facebook

До змісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

Друкована версія | Лист редакторові | Поскаржитися

Поділитися 0 | Поділитися | Твітнути

ПОПУЛЯРНЕ

1. Батько лишив Грушевському стільки грошей, що той побудував шестиповерхий будинок і училище: вийшла книга про українську інтелігенцію початку XX століття — 30 травня 2026 12:24
2. «Мене називають «тверкою»: суддя, яка працювала на фсб, отримала 15 років ув'язнення за держзраду в умовах воєнного часу — 6 червня 2026 12:50
3. «Наше завдання — повернути у вертикальному положенні й без памперсів»: 70-річний інструктор ЛФК про боротьбу з поганою генетикою та гіряками — 7 червня 2026 12:25
4. Вбивця мав з собою два зображення Гітлера, але спитав: «Ви Гітлера?» — і після ствердної відповіді почав стріляти: 100 років тому загинув лідер УНР — 25 травня 2026 12:24
5. «Ми заходили на позиції, які знищувалися в нуль»: зірка «Ти — космос» Володимир Кравчук про роки на фронті — 28 травня 2026 12:24

Рейтинг формується автоматично

Погода 13.06.26, вдень
+18° Київ
вологість: 60%, тиск: 741 мм
вітер: 3 м/с, Західний
Погода на 10 днів від sinoptik.ua
sinoptik

БІЛЬШЕ У РОЗДІЛІ

- Вбивця мав з собою два зображення Гітлера, але спитав: «Ви Гітлера?» — і після ствердної відповіді почав стріляти: 100 років тому загинув лідер УНР — 25 травня 2026 12:25
- Священник скоював релігію в ящику з вуглями, але експедиція знала, де її шукати: в Києві презентували фасиміле Тузельського Євангелія XI століття — 20 травня 2026 12:24
- Мазепа зустрічався з королем Швеції у селі, де сталося диво: у Києві відкрилася виставка, експонат якої має до цього причетність — 6 травня 2026 12:52
- Поки орні дискутували, як назвати український парламент, письменники і адвокат за рубль опублікували оголошення про створення Центральної Ради — 25 березня 2026 12:22
- Загинули в нерівному бою 224 воїни: в Києві показали релігію, яка дивом збереглася після запеклої битви — 22 жовтня 2025 12:21

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Українців змусять встановити вдома другий лічильник електроенергії: хто це стосується

Газ для українців різко подорожчає: тарифи зростуть вже цієї осені

Терезам — «Двійка Мечів» та ремізвіз за будь-яку ціну. Стрільцям — «Трійка Жезлів» і погляд у майбутнє: Таро-прогноз на 15 червня

Овним потрібно сказати «ні» закритте борге, Скорпіонам — відмовитись від мешгуртує: фінансовий гороскоп на тиждень з 15 по 21 червня

Новини партнерів

© 1997—2026 «Факти та коментарі»
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Матеріали під рубрикою «На правах реклами», «Реклама», а також позначені символом ® публікуються з якості рекламні та мають інформаційно-комерційний характер.